

Jaarverslag 1933

Vereeniging tot oprichting en instand-
houding van den Proeftuin
te Aalsmeer

DN 70119

J. 1933

PROEFTUINVERSLAG OVER 1933.

VOORWOORD.

In dit verslag over het afgelopen jaar worden weer vele proefnemingen vermeld. Opgemerkt zij, dat alleen de belangrijkste zijn opgenomen; er worden regelmatig tal van nieuwigheden geprobeerd, bestrijdingsmiddelen beproefd, bemestingsproeven genomen en technische verbeteringen gedemonstreerd, zonder dat alles in dit verslag vermeld wordt.

Voor deze kleinigheden, welke meestal van voorbijgaand belang zijn en toch tijdelijk waardevel kunnen zijn, is het de plaatselijke en de vakpers, welke ze wereldkundig maken. Ook in het afgelopen jaar mochten wij van hen weer een verheugende belangstelling ondervinden; zij zijn de directe verspreiders van de ervaringen, welke men op onzen proeftuin opdoet en zoo worden deze ervaringen op de meest snelle wijze aan de belanghebbenden bekend gemaakt.

Op verzoek van de laatste ledenvergadering wordt thans het jaarverslag in dit proeftuinverslag opgenomen, waardoor wij in dit voorwoord met een kort overzicht over de proefnemingen kunnen volstaan.

Van het Aalsmeersche hoofdartikel, de rozen, konden wij afgelopen jaar enkele belangwekkende nieuwigheden laten zien. Met groote zorg kon worden aangetoond dat het mogelijk was om meerdere variëteiten in een kas voor demonstratie te kweken. De nieuwigheden trokken sterk de aandacht en vele rozenkweekers kwamen op de proeftuin hun licht opsteken.

Meermalen klopten onze ervaringen niet met de door de winners of anderen opgegeven goede eigenschappen van de beproefde soorten. Soms kon met zekerheid worden vastgesteld, dat de opgegeven goede eigenschappen zeer sterk overdreven waren, terwijl in andere gevallen bleek, dat de grondsoort en standplaats een zeer grooten invloed op de groei en bloei hadden. Het is niet mogelijk om over een nieuwe roos een beslissend oordeel te vellen wanneer deze slechts op één plaats is beproefd en zelfs is het meermalen gebleken, dat een op verschillende plaatsen goed bevonden soort geen opgang maakt, omdat de handel en de smaak van het publiek, zij het ook op soms grillige wijze, het laatste woord hebben. De beoordeeling kan dus door ons worden gegeven volgens onze eigen ervaringen; over verwachtingen kunnen wij ons moeilijk uitlaten.

De rozen stonden zeer goed en ook vooral de moeilijke kleinbloemige babyrozen waren uitmuntend.

Ook de *Lathyrus* was heel goed; van een soort kweekten wij in 1933 voor de derde keer van eigen gewonnen zaad zonder dat eenige verandering merkbaar was.

Als gewoonlijk was de kultuur van violieren weer zeer goed. Vergeleken bij andere rassen bleek de onze voor onze omstandigheden verreweg het best te voldoen; niettemin zullen wij jaarlijks nieuwere rassen met de onze vergelijken om zoo de zekerheid te hebben, dat ons ras aanbevolen kan worden.

De Chrysanthen, waarvan wij verschillende veelbelovende nieuwigheden kweekten, voldeden voor een gedeelte niet geheel aan de verwachtingen.

Er was weer een fraaie collectie nieuwere Dahliasoorten aanwezig, in hoofdzaak voor demonstratie afgegaan door de fa. Topsvcoort te Aalsmeer.

Verder kweekten wij tal van nieuwigheden, zóóals pepers, Grevillea en dergelijke, waarvan af en toe in de bladen iets gepubliceerd werd.

Ten slotte zij nog vermeld dat het seringensortiment weer werd uitgebreid, zoodat thans van een tiental nieuwe of nieuwere variëteiten partijtjes in aankweek zijn.

Met de hoop, dat dit kleine verslag eenigermate gewaardeerd moge worden, willen wij hierbij eindigen.

JAARVERSLAG VAN DE PROEFTUIN OVER 1933.

Het afgelopen jaar kan zonder meer voor onzen tuin gunstig worden genoemd ondanks de groote financieele zorgen, waaronder het bloemisterijbedrijf gebukt ging en nog steeds gaat. Omdat de Proeftuin zich op deze moeilijke toestand geheel instelde en haar uitgaven tot het noodzakelijkste terugbracht waren zelfs de financieele uitkomsten niet ongunstig. Dit werd zeer zeker voor een groot deel veroorzaakt door het doelmatige werk van den chef-kweeker.

In het bestuur, bestaande uit vijf leden, aangevuld met de commissarissen, benoemd door de Centrale Aalsmeersche Veiling, de veiling Bloemenlust, de Aalsmeersche Tuinbouwbond en de Gemeente Aalsmeer, kwam in 1933 geen wijziging.

Als leden van de Commissie, benoemd door de Algemeene vergadering tot het nazien der jaarrekening, fungeerden in 1933 de heeren J. Spaargaren Jzn, J. Keessen Dzn en H. J. ten Raa.

In het personeel, dat in het begin van het jaar bestond uit K. Zwartendijk, chef-kweeker, J. D. v. Zoest en J. Kaslander kwam wijziging door het vertrek van v. Zoest. In zijn plaats werd door het bestuur benoemd G. A. v. Leeuwen.

Van deze plaats kan slechts een hartelijk woord van dank aan het personeel gebracht worden voor de goede zorgen, aan ons bedrijf besteed, zich uitende in een zich geheel vernieuwend tuin, aangepast bij de eischen van den tegenwoordigen tijd en zoodanig onderhouden dat onze tuin als een voorbeeld kan gelden.

De belangstelling nam, vooral als gevolg van de vele verbeteringen, welke in ons bedrijf zijn aangebracht, sterk toe. In verband met het kleine personeel wordt dit soms zelfs wel eens bezwaarlijk, maar desondanks zijn wij zeer tevreden met de soms overvloedige blijken van belangstelling. Zeer gelukkig zou het zijn als deze belangstelling gepaard ging met een grooter ledenaantal, want, hoewel de tijdsomstandigheden niet gunstig zijn voor ledenuitbreiding, toch is dit aantal veel te gering. Velen konden nog door de betrekkelijk kleine bijdragen van f 1,50 per

jaar ons werk steunen, waardoor wij meer geld aan proefnemingen zouden kunnen besteden. Van de zijde der beide plaatselijke veilingen, alsmede van de afdeling der Mij. v. Tuinbouw en Plantkunde werden wij financieel gesteund, waarvoor wij zeer dankbaar kunnen zijn.

Ook van de zijde der Gemeente Aalsmeer, de Provincie Noordholland en het Rijk, ontvingen wij weer belangrijken financieelen steun, waarop ons geheele bedrijf is gegrondvest. De dreigende verlaging van de bijdragen werd nog geen werkelijkheid. Het is te hopen, dat deze subsidieerende lichamen zullen inzien, dat belangrijke steunverlaging de exploitatie van ons bedrijf geheel onmogelijk zou maken, aangezien het geheel is ingesteld op deze steun voor de proefnemingen. De inkomsten uit eigen verkoop kunnen slechts de arbeidsloonen dekken, zoodat dus alle uitgaven voor renten, afschrijvingen, materialen, brandstoffen en proeven door bijdragen van derden bekostigd moeten worden.

Voor het opplanten van nieuwigheden en het nemen van diverse bestrijdings- en bemestings- en andere proeven, ondervonden wij veler medewerking. Zoo werkten wij samen met de Nederlandsche Dahlia Vereeniging en de Vereeniging Nos jungunt Rosae, terwijl wij van verschillende winners of kweekers van nieuwe rozen en chrysanthen hunne nieuwigheden ter beproeving kregen.

In verband met enkele bezwaren over de door ons gekweekte zaden werd besloten deze voortaan slechts aan leden te verkoopen en verder aan erkende handelaars.

Het materiaal werd belangrijk verbeterd en uitgebreid. Een kasje voor cacteen werd ingericht. Ook de voortuin werd flink onder handen genomen, terwijl nog enkele verbeteringen zullen worden uitgevoerd. Van de bouwplannen voor een nieuwe kas met schoorsteen en ketel, kwam nog niets.

Door de uitstekende samenwerking van personeel met bestuur en commissarissen kon er veel met beperkte middelen worden bereikt. Voor 1934 staan belangrijke plannen op het programma, waarnaar reeds jaren is uitgezien. Wij hopen daarom in het volgend jaarverslag de uitvoering daarvan te kunnen melden en den druk der tijden door eendrachtige samenwerking zooveel mogelijk te overwinnen.

Mei 1933.

C. KOEMAN, Secretaris.

VIOLIEREN (Excelsior, wit, ras Proeftuin).

Weer werd doorgestaan met het selecteeren van Violieren op een zoo groot mogelijk percentage gevuldbloemige planten. Om op peil te blijven moet dit telken jare geschieden. Van een tiental der beste planten uit de groep die het hoogste pCt. gevuldbloemige planten gaf, werd het zaad apart gewonnen en weer op dezelfde eigenschappen vergeleken. In 1933 waren de uitkomsten van deze stammen als volgt:

Nummer	Aantal planten	Gevuld	Enkel	Procent gevuld
1	998	542	456	55
2	623	367	256	60
3	598	310	288	52
4	301	173	138	56
5	331	182	149	55
6	306	178	128	58
7	381	213	168	56
8	350	202	148	58
9	303	163	140	54
10	201	117	84	58

dus door elkaar genomen bijna 56 % gevuldbloemige planten.

Ook namen we een proef met zaad van W. Tas & Zn van Deensche witte en Deensche roode violieren.

Deensche witte 64 % gevuldbl.

Deensche roode 18 % „

De Deensche witte is ook een goede Violier, doch deze zal de Excelsior nog niet verdringen, omdat de stengel te kort is.

Voorts hadden we een proef van een Zeeuwsche kweeker, welke meende te kunnen garandeeren het percentage gevuld en enkelbloemige planten van elke selectie.

Voorspelling door

Selectie	Gevuld	Enkele	den winner	het was
1	15	60	80 gevuld	20 gevuld
2	25	11	75 gevuld	69 „
5	5	103	100 enkele	5 „
7	84	47	75 gevuld	64 „
8	10	104	100 enkele	10 „
10	4	91	100 enkele	4½ „

tevens alle soorten erg vertakt en ongeschikt als snijbloem.

Voor 1934 zijn weer uitgeplant 5 soorten Deensche verschillende kleuren, 3 soorten Excelsior van eigen teelt, van een zaadhandel een Excelsior-ras met 65 % gevuldbloemige volgens garantie en uit Utrecht een roode Excelsior violier.

ROZEN.

BENTVELD (Sport van Charles P. Kilham).

Vorig jaar werd hiermee een kas volgeplant; de grond bestond uit zware klei gemengd met zwarte grond. Hierop zijn ze slecht aangeslagen. Tegen de verwachting in blijkt Bentveld geen goede groeier te zijn; ook knopt deze soort veel te vlug. In 1934 zullen we er nog een aantal zetten om deze soort op Wilnisser grond te beproeven. De Bentveld is weinig vatbaar voor meeldauw.

E. G. HILL.

Deze was evenals vorig jaar weer de roos met de grootste opbrengst per M². Jammer is het dat men er nog al in binden moet, maar de E. G. Hill is vrijwel niet vatbaar voor ziekten als wit of zwart.

In 1933 zijn drie soorten grootbloemige rozen geplant speciaal voor de kas, afkomstig van Kordes, nl. Heinrich Wendland, bruinrood Vierlanden, rose en Mälar Ros, donkerrood, welke alle drie zeer goede kasrozen zijn met prima groei en het geheele jaar door zeer zuiver zijn gebleven. Spint of wit kwam er bijna niet op voor.

Van Jac. Verschuren kregen wij vier soorten, welke nog onder nummers n.l. 1, 2, 3 en 4 bekend stonden. No. 4, rood, heel goede groei met kleine bloem en veel wit. No. 3, geel, een zaailing van Roselandia en Pernet; de eerste sneede was schitterend wat takken en knop betreft, ook 's zomers was de groei zeer goed, maar de knop bleef te klein. No. 2, Chatenay kleur, zeer dun gewas en veel wit. No. 1, Rose, verkleurt vlug en veel last van wit.

Van Wendland en Vierlanden wordt in 1934 een kas volgeplant; tevens is ons nog toezegging gedaan van de nieuwe roos Katharina Pechtold, ook van Jac. Verschuren afkomstig, en een aantal andere nieuwigheden.

POLYANTHA ROZEN.

In het voorjaar van 1933 werd een kas beplant met Gloria Mundi oogen welke in Augustus van 1932 geoculeerd waren. Zij zijn zeer goed aangeglagen. Verschillende soorten onderlagen zijn geprobeerd als canina, sweet briar, Schmid's Ideaal, Schmid's Record en rugosa stek.

Eerst groeiden ze op rugosa stek beter, maar zomers hadden die, welke op de andere onderlagen stonden, deze alweer ingehaald. Op de twee soorten canina van Schmid bleken 's najaars de zwaarste struiken gegroeid te zijn en deze hadden ook het mooiste wortelgestel. Zeer aan te bevelen is veel water en de zwaarste takken te toppen; men krijgt dan meestal twee zware takken terug en de struik wordt niet zoo kaal. Dit jaar hebben wij nog bijgeplant Else Poulsen en Mevr. van Straten van Nes, een nieuwe zwinst van M. Leenders, welke zeer mooi is, maar van groei is ons nog niets bekend.

BESTRIJDINGSAPPARATEN.

Van de bekende uitdenker van werktuigen voor de bestrijding van plantenziekten, J. Jongkind, werd ons een babyzwavelverdamper verstrekt.

In het gebruik is dit veel gemakkelijker dan het wat onhandige zwavelkanon. Het voldoet uitstekend en het is inmiddels reeds op veel bedrijven in gebruik.

Inmiddels is ook reeds weer een nicotineverdamper, door hem uitgedacht, bij ons in beproeving.

LATHYRUS.

Van de Firma Wed. P. Eveleens en Zn. hadden we een zestal soorten Winter Lathyrus als proef. Het waren:

- Early Pride, oranje, lange steel.
- „ Apollo, rose, zeer goede groei en lange steel.
- „ Greeting, lila, goede groei, steel goed.
- „ Fortyniner, oranje, zeer goede groei, zeer bloemrijk en lange steel.
- „ Voque, licht lila, groei matig.
- „ Marine, donkerblauw, zeer goede groei, zeer bloemrijk en lange steel.

Van Gebr. Sluis, Enkhuizen:

- Heather Bell, paarsachtig, geen verbetering.
- Cream, crème kleur, kleine bloem.
- Amethyst, lila, kleine bloem en korte steel.

Van Gebr. Eveleens te Aalsmeer:

- Red Bird, mooi donkerrood, korte steel en bij rijpheid spoedig blauw.

Van eigen gewonnen zaad hadden wij de oude Rich rose, welke zeer goed groeide, met lange steel, en zeer zuiver van kleur bleef.

De verschillende soorten waren gelijk gezaaid, doch van het eigen gewonnen zaad konden we 2 à 3 dagen eerder poten; dit is wel een bewijs voor de kiem-energie en ook waren beslist geen verkeerde kleuren aanwezig.

Voor 1934 zijn uitgeplant 10 oranje getinte soorten, om na te gaan, welke de grootste opbrengst geven, n.l. Torch, Flamingo, Early Fortyniner, Burpees Oranje, Grenadier, Glitters, Oranje King en Fire King. Zoo mogelijk zullen wij ook van de beste soorten zelf zaad trachten te winnen.

FRESIA.

Gezaaid werd begin Juni onder glas, waarbij de grond goed nat gehouden werd gedurende den eersten tijd. Twee soorten geprobeerd, n.l. *Fresia refracta alba* en Fransch zaad van de gekleurde Tubergeni hybriden.

De gekleurde waren veel langer en slapper dan de witte, terwijl ze ook veel meer 2e en 3e soort gaven dan de witte *refracta alba*. Als bemesting gaven we alleen kunstmest en wel 2 K.G. patent kali en 2 K.G. superphosphaat per 10 M²., waarop ze zeer stevig opgroeiden en zeer groote kelk gaven.

VIOLEN.

Ook werd een vergelijkende proef genomen met verschillende soorten gemengde violen zooals deze in Aalsmeer gekweekt worden.

We hadden de volgende, meest aanbevolen vijf soorten, en vergeleken deze bij de Aalsmeersche selecties van twee kweekers.

- 1 Sluis' Reuzen Pensees
- 2 Sluis' Roggli Reuzen
- 3 Elite Mischung Hesse
- 4 Pansy (Edel St.) Pape u. Bergmann
- 5 Pirnaer St. Teicher
- 6 Aalsmeer B
- 7 Aalsmeer P

De Aalsmeersche selecties waren de vroegste en gaven verreweg de grootste bloemen. Ook beide soorten van Sluis waren goed, maar alle buitenlandsche soorten waren aanmerkelijk later en veel kleiner van bloem.

De beste selectie's worden dit jaar weer vergeleken.

Het bleek, dat op de volledige kunstmeststoffen van de A S F, bekend als korrelmest, de violen uitstekend groeien.

PYRETHRUM.

Onze Pyrethrum werd einde Februari overkapt. We hadden de soorten Aileen May Robinson en witte Queen Mary; de eerste, enkel rose, geeft ons glas stevige stengels, veel bloemen en is tamelijk vroeg.

De Queen Mary is veel minder goed; ze krijgt veel enkele bloemen en korte stelen.

Na de Pyrethrum werd dezelfde tijdelijke kas beplant met Chabaudanjers welke met het potje, waarin ze in Maart waren opgepot, diep werden gekuild om zoo het bezwaar te ondervangen van het moeilijke uitkloppen van Chabaudanjersplanten uit de pot.

Vergeleken met de planten, welke met potkluit waren uitgeplant, was er geen verschil.

Deze anjers waren geplant op een bemesting met superfosfaat en patentkali; de groei was uitstekend.

Na de anjers, welke half September werden opgeruimd, werden op ditzelfde veld violen uitgeplant.

Dank zij het goede najaar is dit heel goed gegaan.

Voor 1934 zijn weer een aantal nieuwe Pyrethrumsoorten uitgeplant, welke onder glas beproefd zullen worden, n.l. de variëteiten:

Edison
Lindbergh
Blush Queen
Dr. Bosch
Avelance
W. Mengelberg
Zaailing Nr. 4

De zaailingen zijn afkomstig van H. Maarsen Jbz.

CHRYSANTEN.

In 1933 werden weer verschillende oudere en nieuwere soorten vergeleken.

Van Gebr. Spaargaren ontvingen wij drie variëteiten n.l.:

- 1 Alfred Gillet, vleeschkleurig, zeer goede groei en mooie bloem.
  - 2 d'Orthay, geel, goede groei en vrij goede bloem.
  - 3 Chrysanthemiste J. Lochet, rose, uitstekende groei en goede bloem.
- Omdat de partijtjes wel wat klein waren, kan over deze drie veelbe-

lovene soorten nog geen goed oordeel worden uitgesproken; ze zullen in 1934 nogmaals worden vergeleken.

Verder werden beproefd:

- 4 Koningin Emma, vrij laat, wordt buiten bijna niet goed.
- 5 Havrais, blijft op bagger zeer kort, maar is beter op Wilnisser grond.
- 6 Mad. Gabrielle Thiaux, zeer mooie bronskleurige bloem en goede groei
- 7 Rose Precose, in Engeland gekocht als nieuwe vroege kleinbloemige soort. Bloeit in Aug.-Sept., mooie donkerroze, sterke kleur en goed gevulde bloem en groeit uitstekend.
- 8 Ashes, geel, kleinbloemig, vroeg, erg vertakt en wordt vrij spoedig slap op water.
- 9 Rose Chocod, donker lila, zeer goede groei en mooie takken vormend.
- 10 Fox, fraaie, roodbruin gekleurde en goed gevulde bloem, zeer goede groei, maar slecht van vorm.

DAHLIA'S.

In 1933 ontvingen we een aantal nieuwere soorten van de Fa. Topsvoort, waarvan de volgende voor snijbloem in aanmerking kunnen komen:

Ballego's Glory
H. de Boer
Mad. Florent Braem
Goldfunke
Baby Royal

Zelf hadden we enkele soorten, waaronder de Ostergrusz. Hiervan zullen wij een grotere hoeveelheid kweeken om daarmee een vervroegingsproef te doen.

BESTRIJDINGSMIDDELEN.

Van verschillende zijden ontvingen wij bestrijdingsmiddelen ter beproefing.

In de meeste gevallen blijken dit middelen te zijn waarin de hier bekende bestrijdingsmiddelen als nicotine en zwavelverbindingen zijn verwerkt; ze zijn dan ook veelal wel bruikbaar maar voor grootgebruik veel te duur.

Tegen de spint werd een gassoort, een rookpoeder en een sproeimiddel gebruikt, ons verstrekt door een grootimporteur van scheikundige middelen en niet in den handel voorkomend. Deze middelen bleken niet afdoende te zijn en zullen dus ook niet in den handel komen. Een dergelijke wijze van handelen is zeer aan te bevelen; meestal worden nieuwe middelen met vele beloften en veel reclame aangeboden, terwijl later blijkt dat het geen verbeteringen van bestaande middelen zijn.

Van andere zijde ontvingen wij het middel Herborin voor bestrijding van thrips en spint. Het bleek niet te voldoen.

GRONDONTSMETTING.

In een rozenkas werd de oude kasgrond uitgegraven en vervangen door nieuwe Wilnissergrond. Op verzoek van den leverancier van het grondontsmettingsmiddel Aretan bleef een deel van de oude grond zitten en met Aretan behandeld.

In 1933 was er geen verschil in groei waar te nemen zoodat het schijnbaar goed had geholpen. Nu in den winter van 1933 op 1934 de planten zijn overgepoot is echter de oude grond belangrijk minder in groei. Mogelijk is de Aretan gedeeltelijk uitgewerkt. In elk geval kan gezegd worden, dat het middel niet zonder uitwerking was en dat meerdere proeven de volle belangstelling dienen te hebben.

BRANDSTOFFENBESPARINGSAPPARATEN.

Op dit gebied wordt er telkens weer wat nieuws uitgedacht; in veel opzichten lijken echter de nieuwe vindingen op die, welke reeds jaren geleden aangeboden zijn.

Zooveel mogelijk stellen wij echter onzen tuin voor proeven beschikbaar en ook afgevoelen winter hebben wij besparingsapparaten beproefd voor kachels en voor ketels.

Het apparaat voor kachels kostte f 23,50. Er was op het gezicht aanmerkelijke besparing wanneer er langzaam kon worden gestookt, maar zoodra er flink gestookt werd, was er geen verschil in brandstofverbruik tusschen een kachel zonder dit kostbare apparaat en deze.

De besparingstoestellen in de ketel kunnen nog niet voldoende beoordeeld worden, omdat regelmatig een week gestookt wordt met de apparaten en een week zonder deze. Alleen op deze wijze kunnen wij eenigszins betrouwbare gegevens verkrijgen, ook al duurt het lang.

In elk geval kan wel worden gezegd dat de ketel met de apparaten sneller op temperatuur komt.

De besparing is echter zeer twijfelachtig, maar wij zullen trachten uit een groote reeks cijfers een betrouwbare conclusie te trekken.

